

Radikal

'Kutuplarda namaz sorunu'nu yerinde inceleyecekler

Dünya / 24/04/2011

Güneşin doğuşu ve batışının Türkiye'deki gibi düzenli olmadığı 45 derece ve üzerindeki enlemlerde bulunan ülkelerdeki Müslümanların namaz ve oruç vakitlerinin düzenlenmesi için Mısırlı din adamı Yusuf El Kardavi bir ekip ile birlikte bir süre Norveç'de yaşayacak.

45 derece enlemi ve üzerindeki ülkelerde yaşayan Müslümanlar, özellikle Ramazan aylarında namaz ve oruç vakitleriyle ilgili sıkıntılar yaşıyor. 2009 yılından beri yaz aylarına denk gelen Ramazan'da bazen bir saat içinde hem iftar, hem sahur yapmak hem de yatsı namazını kılmak zorunda kalınabilen noktaların bulunduğu bu bölgelerdeki sorunların çözümü için Mısırlı din adamı Kardavi'nin bir heyetle bir süre Norveç'te yaşayarak vakitleri oluşturmaya çalışacağı öğrenildi.

Bu bölgelerdeki Türk Müslümanları da bu heyete Diyanet İşleri Başkanlığından bir kişinin katılmasını istiyor. Bu ülkelerde yaşayan farklı mezheplerdeki Müslümanlar da tüm anlayışların birleşerek bir takvim oluşturulmasını talep ediyor. Konuyla ilgili AA muhabirinin sorularını yanıtlayan Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Hamza Aktan, 45'inci enlemden yukarıdaki ülkelerde özellikle yaz mevsimlerinde kuzey yarım kürede gece süresinin oldukça kısaldığını hatırlattı.

Türkiye'de 5 vakit namaz saatlerinin oluşmasına karşın bu bölgede özellikle yaz aylarında güneşin batışına rağmen ufukta uzun bir süre tam bir karanlık oluşmadığını, gece karanlığının ise çekmediğini ya da bir saat içinde bittiğini anlatan Aktan, şöyle konuştu:

“Daha yukarı çıkıldığında hiç gece karanlığı oluşmuyor. Dolayısıyla yatsı namazının vakti girmiyor. Bu durumda biz zorunlu olarak 5 vakit namazın oluşacağı şartlara göre vakit tayin etmek ve bunları takvimlere işlemek imkanına sahip değiliz. Bu durumda takdir olacak. Güneş batmışsa, hava kararmasa bile doğuşuna kadar geçen zaman içinde yatsının vaktini belirleyeceğiz. İmsak vaktini ve dolayısıyla oruca başlama zamanını bir şekilde takdir ederek belirleyeceğiz. Bizim yaptığımız da budur. Finlandiya'da, İsveç'te, Norveç'te, kuzey kutbuna doğru yakın yerlerde dini müşavirlerimiz, işçilerimiz var.

Bizzat buradan gidip gözlem yapmış olan arkadaşlarımız da var bize bilgi veren. Biz oralardaki realiteyle ilgili tam bilgilendikten sonra bunu hem işçilerimizi sıkıntıya sokmayacak hem de 5 vakit ibadeti yerine getirebilecekleri bir çözümde buluşturmamız lazım. Çünkü belli aralıklarla kılınan namaz kişiyi Allah ile devamlı irtibat halinde bulunduruyor. Vakit oluşmuyor diye namazı yok farz edemeyiz. Biz buralarda takdir yaptık.”

Hz. Muhammed'e “bir yılın bir gün gibi yaşandığı döneme ulaşırsak nasıl namaz kılalım sorusuna” “takdir edersiniz” şeklinde cevap verdiğini aktaran Aktan, burada maksadın kulun Rabbine ibadet etmesini sağlamak olduğuna işaret etti. “Vaktin oluştuğu yerler elbette vakte uyulacaktır ama vaktin oluşmadığı yerden namaz tatil edilecek değildir” diyen Aktan, yaptıkları uygulamayla bir taraftan burada bulunan din görevlilerine sıkıntı çıkarmamaya çalıştıklarını, bir taraftan da bölgenin yerli insanların rahatsız olacakları bir durum yaratmamaya çalıştıklarını ifade etti. Aktan, “Herkesin uykuda olduğu bir saatte arabalarla insanlar camiye giderse oradaki huzuru da bozacağınız bir durum ortaya çıkıyor. Bu nedenle hem işçilerimizin rahat edebileceği, dinlenebileceği, ibadetlerini yapabileceği imsakını sahurunu, iftarını yapabileceği zaman dilimleri belirlendi” diye konuştu.

YAŞANAN SIKINTILARDAN HABERDARIZ

Gecenin kısa olduğu günlerde eğer 5-6 saatlik bir zaman varsa onu 3 dilime ayırdıklarını anlatan Aktan, şöyle devam etti:

“Bir dilim güneşin batışıyla yatsı, bir dilim yatsıyla imsak, bir dilim de imsakla güneşin doğuşuna kadar olan zamanı kapsıyor. Ama bir yere geliyoruz ki o bölmeyi yarım saate indirme gibi bir durum oluyor. Bu defa artık çemberin dışına çıkıyoruz. Ona en yakın yerde 5 vakit oluşumu nasıl takdir edilmişse, o takdir yukarıya doğru uzanıyor. Yani bizim takvimlerimizde bu şekilde bir takdir yaptık.

Benim kanaatim şudur; her ne kadar yerinde gözlem yapılırsa yapılsın, Kardavi de gitsin başka biri de gitsin netice itibariyle bu realiteyle karşı karşıya kalacaktır. Bu realiyeti dikkate alarak bir çözüm üretmek zorundadır. Yerinde görmesi bir avantajdır. Ama sonuç değişmeyecektir. Takdir olacaktır. Zaten biz orada yaşanan olayı biliyoruz. Görevliler var. Dolayısıyla biz olayda yaşanan sıkıntılardan haberdarız. Yaptığımız düzenlemelerde buna göredir. Oradaki Müslümanların 'vakit girdi mi girmedi mi namazım kabul oldu mu' gibi endişeler duymasına hiç gerek yok. Çünkü aslölan kulun Rabbine kulluk görevini yerine getirmesidir. O vakitler belli periyotlarda Allah'a secde edip kulluk görevini yerine getirmesidir önemli olan.”

“DAHA UYGUN VAKİTLER OLAMAZ”

Diyanet İşleri Başkanlığı Astronomu İlhami Aşıkkaya da 45 derece enlemi üzerindeki ülkelerde imsak ve yatsı vakti belli bir zaman dilimi içerisinde oluşmadığını söyledi.

Bu bölgelerde Din İşleri Yüksek Kurulunun kararıyla imsak ya da yatsı vakti oluşmuyorsa, itibari imsak ve yatsı vakti belirlediklerini anlatan Aşıkkaya, bu bölgeler için itibari vakitleri kullandıklarını belirtti.

“Dini kriterlere uygun olarak bir zaman belirlendi. vakit oluşmuyorsa orada siz bir vakit oluşturmak zorundasınız” diyen Aşıkkaya, “2009 yılında Avrupa'da yaşayan Müslümanlar Ramazan'ın yaz aylarına denk gelmesiyle birlikte yoğun bir şekilde bize yatsıyla imsak arasında dar vakit olduğunu ilettiler. Kurul oturup bir karar vermek zorunda kaldı. 2009'da yeni uyguladığımız kriterler ortaya çıktı. Şimdi orada insanların ibadet yapabilmesi için verdiğimiz vakitler en uygun vakitlerdir. Bundan daha uygun bir vakit olamaz diye düşünüyoruz” şeklinde konuştu.

Aşıkkaya, bütün Müslüman ülkelerinden insanların bulunduğu bu bölgelerdeki vakit ve oruç sorunun bütün Müslüman ülkelerinin birleşerek bir karar vermesiyle çözülebileceğine dikkati çekti. (AA)

